

Julius 15-ig felfüg-
gés akármilyen termé-
s és árverések, ame-
vonaikoznak és pe-
ebb megszorítás nél-
ideje alatt az adós
eti Bank kamatlábjá
amat esedékes. Ki-
állami követelések-
reghajtási esetek.

en foglalás és elő-
rehajtás elrendelésé-
en törvény alapján
dó, illetve az is fel-
Julius 15-ig. Minden
semminnek tekin-
ny a hivatalos lap-
kor lép életbe.

zék oldalon nagy-
Constantinescu
a sürgősség meg-
ellenzék, mint egy
ját, a kormánypar-
ak. Egy kormány-
kiáltja:
az összes adóssá-
meg a bankokat
ányt elvetik.
yos Izmail megyé-
letek koncessziójá-
król beszél.
es Liga tagja kéri,
ket a Virtutea Mi-
kitüntettek, adják
tosított földterüle-

parasztpárti kéri a
havi 22.000 lejre-
kor az ország min-
ot követel — mond-
jó példával kell
a képviselőknek.
knak, csak 500 lej
ól élénken tiltakoz-
a. Közbeküldések
ten valaki demagó-
k leszállítását.
yi szünetek előtt

ülést is tartottak
díjat vettek fel.
pártiak követelik,
za ezt az állítást,
meg a bíróságnak,
hogy információja
amire kijelentését
körüli nagy vihar
k az ülést felfüg-
gütörvény vitáját

Ujarás Roxin
ovisele ellen,
szeszana-
dolnak.

február 3. (Az Új
A feketeszeszpa-
ott országos vizs-
gyakran emleget-
olt nemzetiparaszt
akit a kolozsvári
bírők már több-
szeszgyárában tör-
ben. A nagyváradi
hetekben több-
ott el, melyeknek
eljárás a volt kép-
ség Petric ügyész-
vizsgálatát, aki
Roxint és a vizs-
nagy érdeklődésre
Ujarás.

za
uba?

Taxa postală
platite in numerar
No. 224.716-929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj-Ko-
lozsvár, Stra-
da Baron L. Pop (volt Brassai u.) 10.
Telefon: 9-77. Előfizetési árak: Ha-
yonta 110, negyedévre 320, félévre
600, egészévre 1200 lej. Külföldre:
hoyonta 1, negyedévre 3, félévre 6,
egészévre 10 dollár, vagy egyenlő
értékű valuta. Hirdetések díjszabás
szerint. Az „UJ KELET” az erdélyi
bánsági zsidóság egyetlen napilapja.
Cikkeink utánnomását csak a tor-
rás megjelölésével engedjük meg

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmertelen
leveleket nem
fogadunk el.
Kéziratok meg-
örzésére és visszaküldésére nem vál-
tálkozunk. Főszerkesztő Dr. Marton
Ernö. Felelős szerkesztő Jámber
Ferenc. Bukaresti szerkesztő: Hát-
szegi Ernő, Str. Sf. Constantin Nr. 31

Ára 5 lej

Péntek, 1932 febr. 5

5692. ÉV
SEBAT 28.

XV. EVF.
29. SZÁM

Jorgának sem öröm...

Ez a Jorga csak nem hagyja magát le-
pipálni. Argetoianu tegnap két kézzel
kínálta a pénzügyminiszteri tarcát olyan
embernek, aki még nála is okosabb, mire
Jorga ma már sietett kielenteni, hogy a
miniszterelnöki stallum neki nem öröm,
hanem keserű szenvedés.
Nagyon érdekes.
Szóval Jorgának nem öröm a minisz-
terelnökség?
Megnyugtadjuk, az országnak sem
öröme.

Miért ragaszkodik akkor mégis olyan
gőrcsösen a bársonyszékhez?
Biztosan azért, mert nagyon jól áll ez
a hivatal hosszú fekete szakállához.
Végeredményben mégis le kellene vá-
gassa a szakállát. Akkor talán könnyű
szóval tudna bucsút mondani a minisz-
terelnökség keserveinek és végre egyszer
örömet is okozna az országnak.
Hát nem érdemes?

Miért kell ehhez Montreux

Télen Svájc erősen divatban van, kü-
lönösen Montreux. Gyönyörű környék, ski,
rédi, nemzetközi rumbaverseny, este
frakkos vacsorák, a legjobb jazz-zene.
Tehát nem kell csodálkozni azon, ha
a kisanant konferenciát Montreuxben
tartják a téli hónapokban. Három külügy-
miniszter, egy-két egyéb miniszter, pár
szakember, néhány titkár. Megjelennek
konferenciáztatnak, a végén megszövege-
nek egy kommunikét. Nem éppen világra-
szólót. Vigyázzunk nagyon, nehogy egy for-
raalmi jelző háborgást okozzon, ment
Diplomaták ilyeneket írnak a kom-
munikében: „Mindenekelőtt vizsgálat tar-
gyává tették az általános politikai hely-
zet és eszmét cseréltek. Elegáns és dip-
omatikus mondat, mint egy jól vasalt
madrág és mint egy adoma, amit az or-
nagy ur ad elő nagy respektussal az éz-
redesről. Bizonyára el is maradhatott
volna. Nem a mondat. A mondat fontos.
Ezt a kommunikét azonban ugyanígy meg-
tehetett volna fogalmazni akár Bukarest-
ben, akár Prágában, akár Belgrádban.
Miért kellett ehhez Montreux? Nem va-
gyunk irigyek, a külügyeknek repre-
zentálniuk kel, ez igaz. De miért a hegyek
között? Nyilván, mert ez most divat!
Akárcsak a szürke, semmitmondó frázis
a nagypolitikában. Kívánjuk, hogy tűnő
divat legyen és muljon el, mint az idei hó.

Adolf, az állampolgár

Adolf, már tudnillik a Hitler Adolf,
végre állampolgársághoz jutott. Thürin-
gia volt nemzeti szocialista minisztere
csendőrbiztosnak nevezte ki a nagy párt-
vezért és ezen az alapon állampolgárrá
léptette elő. A házatlan mázolósegéd
végre elérte karrierjének első csúspont-
ját: csendőrbiztos és nagynémet állam-
polgár lett egyszerre. Ha csak valami üd-
vös komplikáció közbe nem jön, most
már akár köztársasági elnök is lehet be-
tölte. Ha ez azonban nem sikerülne, re-
méljük: csendőrbiztos állását nem fogja
különösebb veszély fenyegetni.
Az a körülmény, hogy Hitler mint
csendőrbiztos nyerte el a német állam-
polgárságot, sok tekintetben szimbólikus
jelentőségű. El kell ismerni, hogy a volt
thüringiai miniszter nagy emberismeret-
ről tett tanúságot akkor, amikor Adolfot
pont csendőrbiztosnak nevezte ki. Széles
Németországban nem akadhat külön hi-
vatal, amely Hitler egyéniségére olyan
pompásan ille, mint éppen a csendőr-
biztoság. Jellembe és szellembe ké-
peségei ennek a hivatalnak a betöltésére
a legalkalmasabbak. Sőt egy kis tulsá-
sal azt is meg lehetne állapítani, hogy
Adolfból a század legnagyobb csendőr-
biztosa válhatna.
Van egy közmondás, amely szerint aki-
nek az Isten hivatalt adott, annak esztét-
es ad hozzá. Már pedig az Isten rendsze-
rűt mindenkinek olyan hivatalt ad,
amely szellemi képességeinek meg-
felel. Frick thüringiai miniszter tehát
nagy tapintatosan viselkedett, amikor
nagy mesterét: Adolfot, csendőrbiztosá

Argetoianu hatalmas expozé tartott a kamara pénzügyi bizottságában a mezőgazdasági adósságok konvertálásáról

Öt éves mezőgazdasági moratóriummal akarják garantálni a konvertálás sima lebonyolítását

Bucuresti-Bukarest, február 4. A
parlament pénzügyi bizottsága csütör-
tökön délután négy órakor ülést tar-
tott és ezen tárgyalás alá vették a kon-
vertálási törvényjavaslatot szövegező
bizottság előterjesztését. Az értekezle-
ten megjelent Argetoianu és Radian
államtitkár, a bizottság tagjai pedig
teljes számban.

Argetoianu expozéja

Az ülésen Argetoianu pénzügyminisz-
ter hosszabb expozé tartott. Megkö-
szönte a szövegező bizottság munká-
ját, ennek kiegészítésére a maga ré-
széről bizonyos indítványokat tett és
arra kérte a pénzügyi bizottságot, hogy
ezekkel együtt tárgyalják le a szövege-
ző bizottság jelentését. Argetoianu főbb
javaslatai a következők voltak: Ami a
tiz hektáron aluli birtokok hivatalból
való konvertálását illeti, elfogadja a
szövegező bizottság javaslatát arravo-
natkozólag, hogy itt az adósságot ötven
százalékkal csökkentés, viszont szük-
ségesnek tartja, hogy ezzel szemben a
hitelszövetkezetek, népbankok, vidéki
kisbankok is védelemben részesüljenek.
Ezt a védelmet Argetoianu úgy gon-
dolja megvalósíthatónak, hogy a hit-
telszövetkezetek és népbankok számára
az állam az adós által fizetett négy-
százalékos kamatot öt százalékkal ki-
lenc százaléka egészíti ki, továbbá jo-
got ad nekik arra, hogy agrárkövete-
léseik ötven százalékaig ők maguk az
amortizációs pénztár utján bonokat bo-
csássanak ki, amelyeket ugyan az állam
nem garantál és az amortizációs pénz-
tár csak közvetítő szerepet játszik. De
azok bekebelezett jelzővel, földga-
rancióval lesznek garantálva. A bonok
kamatozása nyolcszázalékos legyen, te-
kintettel arra, hogy az adós négy szá-
zalékot fizet és csak ötven százaléki
bocsáthatók ki. A bankok ezt lombardi
rozhatják és később a viszonyok vál-
tozásával értékesíthetik is.

A kis vidéki pénztételek helyzetét
úgy tartja megoldhatónak a pénzügy-
miniszter, hogy törvényesen megtiltja,
hogy ezek ellen a konvertálási törvény
javaslat életbeléptetése után három
éven belül csődöt kérhessenek.
A nagybirtokosokra vonatkozó részt
Argetoianu szintén lényegesen kívánja
módosítani. A módosítást azért tartja
szükségesnek, mert külföldi utján meg-
győződött, hogy teljesen kilátástalan
az obligációk külföldi elhelyezése és ez
még fokozottabb mértékben áll a bel-
földön. Ezért a konvertálásnak ezt a
részt teljesen az adós és a hitelező

nevezte ki. Ezzel azt akarta tudtalanul
is demonstrálni, hogy a csendőrbiztos
hivatal az, mely Adolf szellemi képessé-
geinek leginkább megfelel.
Hogy Hitler és a csendőrbiztoság
mennyre egymásra találtak, azt külön-
ben Hitler politikai programjából is ki-
tűnően meg lehet állapítani. E program
szerint egész Németországot, sőt talán az
egész világot csendőrbiztosává kellene
átalakítani. Bilincs, bitófa, az emberi
szabadság arcucsapása a legfőbb pro-
gramjai ennek a programnak, mely-
nek megvalósulása esetén a vandalizmus
korszaka térne vissza Európába s a nem-
zetek, társadalmak vezetői nem állam-

megegyezésétől teszi függővé, amenyi-
ben tudnillik a hitelező hajlandó a
Mezőgazdasági Bank által kibocsátott
kötelezvények átvételére.

Öt éves moratórium

A törvényben előírt 25 százalékos adós
ságesökkentésre azt javasolja a pénzügy-
miniszter, hogy ezt a pontot változtassák
meg úgy, hogy az adósság a megegyezés
létrejötté esetén a keletkezéséről számi-
tott minden évben tíz százalékkal csökken
tessék. A konverálás sima véghezvitele
érdekében Argetoianu öt éves moratóriu-
mot javasol, amely idő alatt csak a ka-
matokat lehetne végrehajtani, a tőke-
tartozás részleteit nem. A nagybankokra
— tízmilliónál nagyobb alaptőkéjűeknél
—, amelyek a konvertálásnál érdekelték,
azt javasolja, hogy ezek a konvertálási
idő tartama alatt úgy nyil, mint latens
tartalekakat vehessék igénybe anélkül,
hogy ezek adó alá esnének. Minden bank
jogosítva lesz külön konvertálási amorti-
zációs számla nyitására és ezen számla
teherterelőit a mérlegbe beállíthatja.

Ötvenszázalék a minimális kvóta

A felajánlható minimális kvótát ötven-
százalékban óhajtja megállapítani, de
azt végeredményben a bíróság határozza
meg.

Február végéig meg kell szavazni a törvényjavaslatot

A pénzügyi bizottság a végleges szöve-
gezés elkészítésére Radian államtitkárt
és Stoianovici bizottsági elnököt kérte
fel, akik péntek délutánra szövegezik meg
a törvényjavaslatot, amelyet szombat dél-
után öt órakor vesz újabb tárgyalás alá
a pénzügyi bizottság. Argetoianu arra is
kérte a megjelenteket, hogy a parlamenti
vita során felszólalásaikat rövidre szab-
ják, mert a törvényt az egész ország na-
gyon várja. Fizikai lehetetlenség, hogy
azt február 15-ig tőle alá juttathassák, a
hónap végéig azonban feltétlenül le-
őhajtja tárgyalni. A mezőgazdasági
adósságok végrehajtásának felfüggesztésé-
ről szóló törvényt épp ezért február vé-
gig óhajtja meghosszabbítani.

Diamant zsidó képviselő indítványa

A konverziós bizottság ülésén Diamant
zsidó képviselő több módosító javaslatot
terjesztett elő, amelyek közül a bizottság
elfogadta azt, hogy az erdtulajdonosok
is beleessenek a konverálási törvény kate-
goriájába és adósaik úgy kezeltesenek,
mint a mezőgazdasági adósok. Akceptál-
ták továbbá azt az elvet, hogy azok a mez-
őgazdasági adósságok, amelyek egy hek-
tárra háromszáz lejnél kisebbek, ne esse-
nek konverzió alá.

férfiak, hanem csendőrök és hóhérok vol-
nának.

Adolf tehát végre állampolgár lett.
Nagy lehet az ő szívének öröme, hogy
végre legalább ezt elérte. A kulturember-
iség érdekében való volna, hogy a hit-
leri álmokból csak ez az egy maradjon
meg a megvalósulás terepén. Legyen
Adolf állampolgár és csendőrbiztos: ez
a két hivatást talán még az Isten is
készségesen átengedik számára, akik
egyébként kétségbe vonják a természet-
nek azt a jogát, hogy Hitler és a Hitle-
reket a homo sapiens életközösségébe
csempésze be.

VILÁG TÜKRÉ

Genfi cégia

Lord Robert Cecil az elmúlt év ju-
liusában Bécsben előadást tartott a vi-
lágtörténelem közeli eshetőségeiről és
beszéde során többek között azt a fi-
gyelemreméltó kijelentést tette, hogy a
leszerelési konferencia előtt még külö-
nös dolgokat fog a világ tapasztalni: a
„nemzetközi mérges gázok hatalmas
árama” fogja elönteni a világot. Ezt a
megállapítást arra alapította, hogy
a világ minden országa a nagy gazda-
sági küzdelmek és válságok ellenére is
egyre szélesbíti és fokozza a hadi ké-
szülődéseket. A vízi haderő, a légi flota
a tüzérség és a gyalogság minde-
nyit ijesztő arányokban fejlődik, szin-
te nyilvánvaló, hogy ennek valahol és
valamikor robbannia kell. A robbanás
ime a legalkalmasabb helyen, de még
alkalmasabb időben történik. A Távol-
keleten, ahol az európai nagyhatalmak
érdekszférája a legkiterjedtebb és 1932
elején, amikor a leszerelési konferen-
ciát tervezték megtartani.

Nem véletlen, hogy éppen ezekben a
hónapokban robbant ki a Kína-Japán
ellentét, hiszen évek óta lappang már a
két keleti ország között az ellenséges-
kedés. Am az utóbbi hónapokban, ami-
kor a pénzügyi és gazdasági krízis az
elviselhetetlenségig éleződött ki, olyan
atmoszféra teremtődött, amely föltéle-
nül indokoltá tette volna a leszere-
lést. — jőzön emberek elgondolása sze-
rint. De a másik oldalon az elvakultak,
a hatalmi mániában szenvedők, a mul-
tak ostobaságában élők között állanak.
Ezek tartották időszerűnek a sanghaji
eseményeket. Lord Robert Cecilnek te-
hát a prognózisa bevált: a mérges gá-
zok hatalmas árama ime végighömp-
pelyög a világon.

Hiszen, ha az európai és a Európán
kívüli államok néhány kormányában a
józan megfontolás, az emberiség és
okosság uralkodnának, akkor hangok-
nak kellene feltörnne, érelyes, minden
néphez eljutó hangoknak, a tiltakozás,
az intelem böles hangjai. Ezek az idők,
amikor omladozóban van egy évszázá-
dokon át bevált gazdasági rendszer,
amikor egzisztenciák milliói kerülnek
a nincstelenségbe, amikor a holnap
sorsa aggasztja az embereket, amikor
semmiféle lelkesedést nem lehet kicsi-
holni a tömegekből — az ilyen időkben
vétót kellene kiáltaniok azoknak a kor-
mányoknak, amelyek számtalan meg-
nyilatkozásaiban egyre a békét han-
goztatták. De most, hogy itt a békére
való felhívás reális alkalmá, senki nem
hallatja szavát, senki nem szól a hi-
vatottak közül: ölbetett kezek és tanács-
talanság mindenfelé. Miért? Mert a
Népszövetség nem teremtette meg ebbe
a szövetségbe tömörült államok köl-
csönösségi atmoszféráját. Nem terem-
tette meg a béke gondolat egységét, ha-
nem ehelyett kiélezte a szeparáció gon-
dolatát. Ha a Népszövetség egyes tag-
jai bajba kerülnek, akkor kötelességé-
vé teszik mindegyik számára Müllhau-
sen báró esetét: mindenki saját hájá-
nál fogva huzza ki önmagát a pocso-
lyából.

A Népszövetség környékén most az
a hangulat, hogy nem a leszerelés a
Népszövetségnek a főproblémája. Fő-
dolog, hogy az egyes kormányok szó-
noklataikkal „együttműködjenek” Genf
ben. Ennek az együttműködésnek azon-
ban aligha van más próbaköve, mint a
leszerelés. Ezzel lehet legkézzelfogha-
tóbban bizonyítani, hogy a világ népei
irtóznak egy újabb háborútól és retteg-
ve gondolnak arra, hogy a mérges gá-
zok folyama el fog hömpölyögni min-

A legvidámabb filmoperett!

**A legújabb németül be-
szélő szupersláger a
Szinkör Mozgóban**

Táncos huszárok

A legfényesebb kláritás!

**A főszerepekben:
Verebes Ernő, Oskar
Karlweis, Gretl Theimer**

denüvé, ahol építést, civilizációt és fejlődést várnak, nem pedig pusztulást, amelyből éppen elég volt 1914 után jó néhány esztendőig.

A leszerelési konferencia meg fogja mutatni a Népszövetség igaz arculatát. Öt álló évig dolgozott a konferencia előkészítő bizottsága a leszerelés technikai problémáinak végrehajtásán. 1925 óta Európa közvéleménye nagyjából tisztában van azzal, hogy milyen mértékig lehet majd végrehajtani, a hadseregek, a vízi és légi flották csökkentését. Tisztában van mindenki azzal az örülettel, hogy még a kormányok ma is huszmilliárd aranyfrankot adnak ki évente folszerelési célokra. Nagyrésze ennek a roppant összegnek olyan célokat szolgálhatna, amely feltétlenül enyhítené a nyomort és feltétlenül elodázhathatna a katasztrófát, mely egyre ijesztőbb arculatát mutatja felénk.

A leszerelési konferencia tehát nem elégedhetik meg deklarációk özönével. Ettől a konferenciától, amely a béke érdekében olyan időben ül össze, amikor a horizontokon srappnekek csattognak, ágyúk lövelnek pokoli pusztulást és gázok fojtogatnak, többet vár a világ ígéreteknel és szólalomnál. Ez a konferencia kell, hogy nagy politikai elhatározások történeti gyülekeztetvé váljon, elhatározásoké, amelyeknek gyors tényekké kell átváltozniuk.

Genfi tudósításokból, amelyek beszámolnak az előkészületekről, tudjuk, hogy a Népszövetség főnállása óta ha sonló érdeklődés nem nyilatkozott meg konferenciák iránt, mint most. A gazdasági krízis ellenére a delegációk, a szakértők, titkárnők és titkárok egész légióját jelentették be és ötszázal több újságíró jön a világ minden tájáról. A világ lelkiismerete fog megdobbanni Genfben. És ez a lelkiismeret nem akar tudni a „mérgek gázok áramáról.”

A Távolkelet egén és földjén olyan események zajlanak, amelyek kell, hogy a világbéke intézményesítését szolgálják.

— **Bombamerényletet kíséreltek meg az egyiptomi miniszterelnök ellen.** Londonból jelentik: Kairóban Sidki pasa egyiptomi miniszterelnök ellen bombamerényletet kíséreltek meg. Hivatalt szobájából, dolgozó asztali széke alól távolították el a már füstölő bombát.

— **Megtalálták az elsüllyedt angol tengeralattjáró roncsait.** Londonból jelentik: Torpedórombolók és aknakeresők megtalálták az elmerült M. II. roncsát. Buvárok azonnal leszállottak a tenger mélyre, de feneket az erős áramlás miatt nem értek. Az apály beálltak a buvárok újra leszállanak a tengeralattjáróhoz.

— **Újra megkezdődtek az előadások a bécsi egyetemen.** Bécsből jelentik: Az egyetemi főépületben ma megkezdődtek a kurzusok. A hallgatók igazolás mellett jutottak be. Ha a verekedések és az incidensek folytatódna, a főiskolákat nyomban újra bezárják s akkor a hallgatók féllévének beszámítása legalább is kétséges lesz.

— **Kommunistatüntetés volt Athénben.** Párizsból jelentik: A Havas távirati iroda jelentése szerint kommunisták tüntetést rendeztek a görög igazságügyminisztérium palotája előtt négy társuk le tartóztatása és fogvatartása miatt. A karhatalom szétszórta a tüntetőket, akik később a japán követtség előtt gyűltek újra össze s Stalint éltették. A rendőrség néhány újabb őrizetbe vételt eszközölt.

Mérnöki műszer,

fénymásoló, pauspapír, pausvászón nagy raktár Lepagenál Cluj. Kérjen árjegyzéket.

A „HIAS” megegyezett a szovjetkormány- nyal az oroszországi zsidóknak pészachi pászkaival való ellátása ügyében

Az amerikai Maneschewitz pászka-szállító társaság és a szovjetkormány megbízottjai közötti tárgyalások meghusultak. Az angliai zsidó szervezetek is akciót indítottak az oroszországi zsidóság pészachi ellátása érdekében

Newyork, február 4. Néhány nappal ezelőtt tárgyalások indultak meg a Maneschewitz Mazzoth Company és az Am-Deruta Transport Cooperation között az oroszországi zsidóság számára való pészachi pászka szállítása ügyében. Legújabb értesüléseink szerint a tárgyalások végérvényesen meghusultak.

Leó Broches, az Am-Deruta megbízottja kijelentette a sajtónak, hogy a moszkvai kormány nem fogadhatta el a Maneschewitz Company szállítási feltételeit, viszont Max Maneschewitz a Company részéről kijelentette, hogy az orosz kormány tette lehetetlenné a két fél közötti megegyezést a pászka-szállítás ügyében.

A HIAS emigrációs és segélyező társaság legújabbán közölte a sajtóval, hogy

sikerült a Hias-vezetőségének megegyeznie a szovjetkormányval abban az irányban, hogy az oroszországi zsidók amerikai rokonai pászkat és pészachi csomagokat küldhessenek Oroszországba. A csomagokat Rigából fogják Oroszországba továbbítani.

Ezzel egyidejűleg az angliai zsidó segélyezőegyesületek föderációja is akciót indított meg az oroszországi zsidóknak pészachi pászkaival és egyéb élelmiszerekkel való ellátása érdekében. A magas vámkra való tekintettel, a kormánytól kieszközölték, hogy az állami magazinokban már most 2000 font lisztet vehessenek át a zsidók a pászkasütéshez, ezenkívül Angliából is csomagokat fognak küldeni az oroszországi zsidók részére.

Negyven ügyvéd fogja védeni a táblán az okirathamisításért elítélt dr. Giurgiu Traian ügyvédet

Egy érdekes okirathamisítási per fellebbviteli tárgyalása

Cluj-Kolozsvár, február 4. (Az Uj Kelet tud.) A kolozsvári ítélőtábla második szekciója ma rendkívül érdekes bünpör tárgyalását kezdi meg. A törvényszék néhány hónappal ezelőtt okirathamisításért hat hónapra ítélte dr. Giurgiu Traian ügyvédet, aki a súlyos ítélet ellen fellebbezéssel élt a táblához. A táblai tárgyalásra az ügyvédi kamara összes tagjai feliratkoztak védőül, úgy, hogy ma mintegy negyven ügyvéd fog felvonulni a táblai tárgyalásra, reprezentatív módon demonstrálva együttérzését a vádlottal.

Az érdekes demonstráció mögött nem mindennapi ügy húzódik meg, mely dr. Giurgiu Traian törvényszéki tárgyalásán kezdődött. Dr. Giurgiu Traian okirathamisítási pere feleségével való vizsályából származott. Az ügyvéd elvált feleségétől, aki ekkor okirathamisítás címén bünvádi feljelentést adott be ellene. Az okirathamisítást egy telekkönyvi aktán követte el állítólag Giurgiu dr., aki a bíróság előtt azzal védekezett, hogy feleségének meghatalmazása alapján írta az aszszony nevét az okmányra. A vádlott ellen azonban Colfescu ügyész olyan ha-

tározottsággal tartotta fenn a vádat, hogy a törvényszék ezt a védekezést nem vette tudomásul.

Annakidején óriási feltűnést keltett, hogy Giurgiu dr., a saját védelmében elmondott beszédében rendkívül erősen összeütközött Colfescu ügyésszel.

— Az ügyész ur magatartása igazolja — mondotta Giurgiu ügyvéd, — hogy egész életét a börtön küszöbén töltötte el és nem tudja, hogy a börtönön kívül egy más világ is létezik: a becsületes emberek világa. Azt ajánlom az ügyész urnak, menjen a saját érdekében ebbe a világba, ismerje meg a becsületes embereket is, mert ez az ügyész urnak is csak hasznára lesz...

A Giurgiu dr. szavaira az ügyész a tárgyaláson nem kívánt reflektálni, ha nem bejelentette, hogy hivatalos személysértés címén megindítja ellene a bünyügyi eljárást.

Az ügyész és az ügyvéd konfliktusával magyarázható, hogy most a táblai tárgyalásra a kolozsvári ügyvédi kar szinte-java megjeleneik és védőül iratkozik fel a vádlott ügyvéd mellett. A nagy érdeklődésre számot tartó tárgyalás érdekes összecsapásokat ígér.

„Németek, az elnökök csak Hindenburg lehet”

A Hindenburg bizottság proklamációja, a köztársasági elnök háborus érdemeire hivatkozik és megállapítja, hogy aki első ember volt a háboruban, első ember a békében is

Berlin, február 4. Közölte az Uj Kelet, hogy dr. Sahn Berlin főpolgármestere akciót indított az összes rendpártok összefogására Hindenburg újra való megválasztása érdekében. A főpolgármester bizottságot szervezett a birodalomban, amelynek főadata nagyszabású propagandát lefolytatni Hindenburg elnökválasztása érdekében. A berlini bizottság tegnap tette közzé proklamációját, amely így hangzik:

„Németek! A német nép néhány hét

mulva megválasztja új birodalmi elnökét. Milliók meggyőződése, hogy a birodalom legmagasabb méltóságára egyetlen férfi jöhet tekintetbe: Hindenburg. A birodalom mai elnökének történeti egyéniségével szemben minden más név háttérbe szorul, amelyeket a pártpolitika az utolsó hetekben lanszított.

Hindenburg: E név körül Tannenburg győzelme világít és a német hadseregre való visszaemlékezés, katoná-

inkra, akik négy éven keresztül védtek otthonukat és a német fegyvereket győzelmesen vitték messze országokba.

Hindenburg: E név jelenti a német kötelességteljesítést, egy a haza szolgálatában eltöltött életet az 1871-es császári proklamációtól a köztársasági elnökségig.

Hindenburg: Ez a név jelenti a pártszellem leküzdését, a népegyesítés szimbólumát, a szabadság felé való vezetőt.

Hindenburg: Ez a név Németország és a világ számára legelőkelőbb megtestesítése a német nemzetnek. Aki első volt a háboruban, első a békében és első polgártársai szívében.

Németek! Legyetek ebben az órában egyek, legyetek hálásak, egységesek és nagyok.

Spontán megnyilatkozás kérje Hindenburgot, hogy fogadja el a birodalmi elnökség jelölését, mint az egész német nép elnökjelöltje. Senki nem állhat félre, amikor arról van szó, hogy Hindenburgra és a nemzeti egységre tegyen hitet.

Németek! Elnökök csak Hindenburg lehet.

Berlin, február elején.

A Hindenburg-bizottság. Az aláírók között szerepel dr. Simons volt birodalmi főtörvényszéki elnök, Dominikus volt miniszter, Gerhardt Hauptmann író, Noske volt szocialista hadügyminiszter, Max Liebermann festő és a német gazdasági élet vezetőgyéniségei.

RÁDIÓ MŰSOR

Péntek, február 5.

Bukarest. 19.40: Wagner: Trisztán és Izolda. Utána hírek.

Budapest. 9.15: Hangv. 9.30: Hírek. 12.05: Balalajkazené. 12.25: Hírek. 1.45: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 4: Novellák. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 5: Házikvartett. 6: Gyorsírótanfolyam. 6.30: Katonazené. 7.45: Aria és dalest. 8.45: Külügyi negyedóra. 9.45: Pontos idő. 10: Cigányzene.

Bécs. 22.45: Jazz.

Berlin. 21.25: Hangképek Berlinből.

Breslau. 21.30: Nemzetközi népdalok.

Frankfurt. 17.05: Rádiózenekar.

Hamburg. 20.15: Szórakoztató zene.

Stuttgart. 21: Vigopera.

Varsó, Kattowitz. 20.15: Filharmonikus hangverseny.

Milánó. 19.05: Rádióötös. 20.15: Szórakoztató zene.

Róma. 21: Operett.

Prága. 19.45: Szakszófón, balalajka. 20.10: 22.20: Grammofón.

Pozsony. 20.05: Szlovák dalok.

Brünn. 20: Népszerű szlovák dalok.

Toulouse. 21.30: Harmónika. 24.50: Lohengrin és Igor részl.

Stockholm. 22: Vonós zene.

Svájci Aleman Adó. 20: Dalest.

Szombat, február 6.

Bukarest. 19.40: Grammofón. 20: Xaszofón. 21: Zenekari hangv.

Budapest. 9.15: Grammofónhangv. 9.30: Hírek. 12.05: Hangv. 12.25: Hírek. 1.45: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 4: Játzóóra. 5.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 5: A missziótársulat előadása. 5.30: Japán emlékeim. 5.50: Amatőrposta. 6.15: Emlékhangv. 8: Népszínmű. 10.30: Pontos időjelzés, időjárás, hírek, majd cigányzene.

Bécs. 20: Vigopera. 22.15: Zenekari hangverseny.

Berlin. 18.30: Beethoven műveiből.

Breslau. 18.55: Operett-részl.

Frankfurt. 22.50: Táncczene.

Lipce. 19.30: Brácsa és zongorakettő.

Varsó. 22.10: Chopin művek.

Kattowitz. 20.15: Könyv, zene.

Milánó. 21: Szimfonikus hangv.

A világhá

**T
S
SÉ**

Hitler m

PARIZS, f... szerelési vilá... a nagy nemz... konferenciába... amelyet sir J... nyomban Tan... várt beszédét.

Berlini f... zeti szociális... leszerelési ko...

Adatok

Cluj-Kolozsvár... let tudósítóját... konferencia van... nevezett leszere... molyan, de a le... ványabb nyilván... teszerelési egy... munkálatait az... bizottság éppen... akkor azon'an... hadüzenetnélkü... szász hatalmak... vésnek bizonyul... Távolkelet szöri... ra. A karikatur... jait élék, a hun... szatirákat írha... konferenciáról... dik évében ült... ban, melyből m... banhat a világhá...

Hetve

A háboru kitö... ember állott feg... boru alatt 75 m... tak. Ezeknek fel... és frontszolgálat...

Közp... Németország... Ausztria-Magy... Törökország... Bulgária

A két egymás... ség így 75 millió

Ha

Hozzávetőleges... tisztikusok, hogy... yi frontszolgálat... katonából több... megsebesült. Az... halottkimutatásai... tesek. Így Rom...

Orosz... Németo... Anglia... Angol g... Francia... Olaszor... Törökor...

Nem tuloznak t... amelyek 15 millió... ebesültre becsül... gek számát. Azok... statisztikai egész... meretek, körülü... hettek, mint a fer... szágok hadserege...

A világháboru... mutatható vesztes... 6800 ember halt... háboruban.

A háboruban el... volt azoknak a h... akik békés város... tultak el. Ezekne... becsülük.

Foglul eset 3... 9 millió gyerme... 5 millió asszony

A világháboru fekete statisztikája a leszerelési konferencia előtt

Tizenötmillió halott, harmincmillió sebesült és tízmillió hadirokkant árnyéka kísért a genfi leszerelési konferencián

Szombaton plenáris ülést tart a leszerelési konferencia. Hétfőn kezdődik az általános vita

Hitler megfigyelőket küldött a leszerelési konferenciára

PARIZS, február 4. A Havas távirati iroda genfi értesülései szerint a leszerelési világkonferencia, szombaton rendkívüli plenáris ülést tart, amelyen a nagy nemzetközi szervezetek előterjesztik a leszerelés érdekében a világkonferenciához beküldött petíciókat. Hétfőn veszi kezdetét az általános vita, amelyet sir John Simon angol külügyminiszter beszéde nyit meg. Utána nyomban Tardeu francia hadügyminiszter tartja meg nagy érdeklődéssel várt beszédét.

Berlini jelentés szerint egyébként Epp tábornok és Hagenmayer nemzeti szociálista vezetők Genfbe utaznak, hogy a Hitler-párt megbízásából a leszerelési konferencia ülésén pénteken, mint megfigyelők részt vegyenek.

Adatok a világháboru borzalmaiból

Cluj-Kolozsvár, február 4. (Az Uj Kelet tudósítójától). Genfben leszerelési konferencia van és a nagyhatalmak ugynevezett leszerelési küldöttségei nagy komolyan, de a leszerelési szándék leghalványabb nyilvánítása nélkül szavaznak a leszerelési egyezmény fölött, melynek munkálatait az egyik népszövetségi albizottság éppen most fejezte be. Ugyanakkor azonnán Kinában egyre folyik a hadüzenet nélküli háború és az angol-szász hatalmak minden intervenciója kevésnek bizonyult a háborus lázban égő Távokélet szörnyűségeinek megállítására. A karikatúristák életüknek fénynapjait élik a humoristák legfrappánsabb szatiráikat írhatják erről a leszerelési konferenciáról, amely a béke tizenegyedik évében ült össze, olyan atmoszférában, melyből minden pillanatban kirobbanhat a világháború.

Pedig a világháboru borzalmai annyira az emberiség emlékezetében élnek, hogy ez a kép azokat a szenvedéseket is elhomályosítja, amelyek a krízises években zuhantak az emberiségre. Az árván maradt gyermekek és a meggyomorított hadirokkantak millió élnek még. Ma az összes világlapok azokkal a statisztikákkal vannak tele, amelyeket a háborus esztendőkre emlékező statisztikusok állítottak össze. Most, amikor egyre fantasztikusabb méreteket fejeznek ki az államok, amikor a világgazdasági krízist elsősorban azok az elvesztett milliárdok mélyítik el, amelyeket a felfegyverzésre fordítanak a háboruból győztesen kikerült nagyhatalmak, különös aktualitásuk van ezeknek a statisztikáknak.

Ime egy statisztika a leszerelési konferencia napjaiban, a nagy világgégés számaiból.

Hetvenötmillió katona fegyverben

A háboru kitörésekor 4 millió 200 ezer ember állott fegyverben a világon. A háboru alatt 75 millió katonát mozgósítottak. Ezeknek fele kombatáns katona volt és frontszolgálatot teljesített, míg a má-

sik 50 százalékot tartalékban tartották. Az egyes államok és szövetséges csoportosulások szerint a háboruban mozgósított haderők a következőképpen oszlottak meg:

Központi hatalmak		Antant államok	
Németország	13,250.000	Oroszország	19,000.000
Ausztria-Magyarország	9,000.000	Anglia	9,500.000
Törökország	1,860.000	Franciaország	8,200.000
Bulgária	1,000.000	Olaszország	5,600.000
	Összesen 25,110.000	Románia	1,000.000
		Egyesült Államok	3,900.000
		Belgium, Szerbia, Görögország, stb.	1,700.000
		Összesen	48,900.000

A két egymással szembenálló szövetség így 75 millió 10 ezer főnyi katonasá-

got mozgósított a háboru alatt.

Halottak és sebesültek milliói

Hozzávetőlegesen úgy számítják a statisztikusok, hogy a több mint 35 milliónyi frontszolgálatot teljesítő kombatáns katonából több mint fele elesett, vagy megsebesült. Az egyes államok végleges halottkimutatásai nem mindenütt ismeretesek. Így Románia, Belgium, Szerbia,

Ausztria, Magyarország, Görögország, Bulgária és az Egyesült Államok sem tudták megállapítani halottaik és sebesültek számát, de a többi államok, amelyek mintegy felét teszik ki, 8 millió halottat és 16 millió sebesültet mutatnak ki. Ime a statisztika:

Oroszország	2,500.000	halott	5,000.000	sebesült
Németország	2,000.000	halott	4,000.000	sebesült
Anglia	250.000	halott	1,700.000	sebesült
Angol gyarmatok	200.000	halott	430.000	sebesült
Franciaország	1,400.000	halott	3,000.000	sebesült
Olaszország	500.000	halott	1,000.000	sebesült
Törökország	450.000	halott	700.000	sebesült
Összesen	7,800.000	halott	15,830.000	sebesült

Nem tuloznak tehát azok a statisztikák, amelyek 15 millió halottra és 30 millió sebesülte becsülték a háborus veszteségek számát. Azok az államok, amelyeknek statisztikái egész pontosan még nem ismeretesek, körülbelül ugyanannyit veszthettek, mint a fent felsorolt háborúzó országok hadseregei.

Naponta 6800 halott... A világháboru 1551 napig tartott, a kimutatható veszteségek szerint tehát átlag 6800 ember halt meg naponta a világháboruban.

A háboruban elesettek mellett hatalmas volt azoknak a halottaknak a száma is, akik békés városokban és falvakban pusztultak el. Ezeknek a számát 13 millióra becsülik.

Foglalt esett 3 millió katona. 9 millió gyermek vesztette el édesapját. 5 millió asszony maradt özvegy.

A háboruban a harcterekről összesen 10 millió ember menekült el.

Egy 1924-ben összeállított statisztika szerint akkor a különböző országokban összesen 10 millió hadirokkant volt.

14 ezer milliárd frank a háborus károk véösszege

Ezek a háboru számai, amelyek a négy borzalmas esztendő alatt semmibe sem vett emberéletek elhullásáról és meggyomorításáról tanuskodnak. De a világháboru által okozott anyagi károkat is egy hatalmas szám jelzi.

14 ezer milliárd francia frank, tehát mintegy 90 ezer milliárd lejre tehető az az összeg,

amelybe a háboru által elpusztított értékek restaurálása került. Csak Anglia egyedül 800 milliárd frankkal szerepel ebben a kimutatásban.

tüen hangoztatnak az összes nagyhatalmak, diplomaták?

Az államok hadügyi költségvetései 1932-ben

Az európai államok és az Egyesült Államok költségvetéséből vesszük át a következő számokat. Eszerint az egyes államok hadügyi költségvetése a következő:

Az Unió	17.700 millió francia fr.
Oroszország	14.500 millió francia fr.
Franciaország	12.000 millió francia fr.
Anglia	12.000 millió francia fr.
Olaszország	6.500 millió francia fr.
Japán	6.000 millió francia fr.
Németország	4.300 millió francia fr.
Spanyolország	3.000 millió francia fr.
Lengyelország	2.500 millió francia fr.
Románia	1.300 millió francia fr.
Csehslovákia	1.300 millió francia fr.
Szerbia	1.250 millió francia fr.
Belgium	840 millió francia fr.
Görögország	540 millió francia fr.
Ausztria	400 millió francia fr.
Bulgária	200 millió francia fr.
Össz.: 84 milliárd 830 millió francia fr.	

Egyszóval az egyes államok összesen mintegy 600 milliárd lejt költenek ma is hadseregeikre. Románia költségvetésének huszszorosát. És ma is 4 millió katona áll fegyverben.

Ezek a számok illusztrálják a Genfben ülésező leszerelési konferenciát.

Kásmirban is felcsapott a forradalmi láng

LONDON, február 4. Kásmirban több ezer forradalmár ostrom alá vette sir Harry Singh, az állam rádzsája fővárosát. Több épületet felgyújtottak. A hegyvidékre most angol csapatok vonulnak be, hogy a mélyebben fekvő országrész számára óriási fontossággal bíró vízmű-telepeket és az angol postahivatalokat a forradalmárok elől megvédelmezzék.

Jorga lapja szerint a nemzeti parasztpárt erdélyi és regáti frakciója újra harcban áll egymással

Az erdélyiek állítólag Ioanitescut támogatják Madgearuval szemben

Bucuresti-Bukarest, február 4. A Neamul Romanesc cikket közlő a nemzeti-parasztpárttól, amelynek táborában szerinte súlyos elégedetlenségek mutatkoznak és a végrehajtóbizottság legutóbbi fegyelmi jellegű döntései valóságos bomlási folyamatot indítottak meg a régi királyság igen sok szervezeteiben. D. R. Ioanitescu és a Mironescu-affér miatt kizárt Mihaescu fivérek akcióit indítottak a pártvezetőség ellen s főként Mihalachet, Mironescut és Madgearut támadják, akik alkalmatlanok a vezetésre és befolyásolták a végrehajtó bizottságot igazságos döntés ho-

zatalában. A Neamul Romanesc szerint az elégedetlenségek titokban Vaida is támogatja és az erdélyiek álláspontja is inkább D. R. Ioanitescuék mellett mutatkozik. Erre támaszkodva a regáti nemzeti-parasztpártiak kongresszusát kívánják sürgősen összehívni és azt hiszik, hogy ezen a kongresszuson leszavazhatják a jelenlegi vezetőséget. Maniut is informálták erről a mozgalomról, Mihalache és Madgearu pedig Vaidát megkérdezték, mi igaz abból, hogy ő az elégedetlenségek támogatója? Vaida kitérő választ adott.

Megtört a barcánfalvi gyilkosság tettese

Sighet-Máramarosziget, február 4. (Az Uj Kelet tudósítójától). Részletesen beszámolt az Uj Kelet a barcánfalvi gyilkosság nyomozásának egymásra következő eseményeiről. Huza főcinkosnak. Dunca parasztembernek letartóztatása óta a nyomozás egészen új irányt vett, mert Dunca beismerő vallomása minden kételyt eloszlat afelől, hogy valóban Huza követte el Kratz Lipót kereskedő ellen a gyilkossággal végződő rablótámadást.

A nyomozás Dunca vallomása után a gyilkosság rekonstruálásával folytatódott, amelyet péntekre terveztek a szigeti ügyészségen. Közben azonban egy szemtanu tett érdekes vallomást az ügyben és azt állította, hogy

Huza Andrei Szigeten egy rendőrtől kért revolvert és töltényeket kölcsön.

A hatóságok azonnal megindították a nyomozást és meg is találták a bűnügy egyik legfontosabb tanuját Codrea Juon rendőrközlegény személyében. Codrea Juon a vizsgálóbíró előtt mondta, hogy

Huza Andrei a gyilkosságot megelőző napon megállította az uccán és kölcsönkérte revolverét.

Ugyanakkor hat-hét töltényt is kért tőle. A beszélgetésnél jelen volt Strubali. Va-

sile parasztleány is, aki a vizsgálóbíró előtt megerősítette Codrea vallomását. Codrea nem adott revolvert Huzának, aki akkor eltávozott.

A vizsgálóbíró csütörtökön maga elé idéztette Codreat és Strubalit és miután meggyőződött róla, hogy a két tanu vallomását továbbra is fenntartja, szembeistette őket Huza Andreivel.

Az irodában ekkor megrázó jelenet játszódott le. Huza, aki eddig a jelen tagadás álláspontjára helyezkedett,

megtört és hangosan zokogni kezdett.

Ezután könyörgött a vizsgálóbírónak, ne kényszerítse őt vallomásra, mert gyengének érzi magát ahhoz, hogy az eseményeket előadni tudja. A vizsgálóbíró ekkor visszavezette Huzát cellájába, aki pénteken fog részletes vallomást tenni a vizsgálóbíró előtt. Ez a vallomás a további nyomozást valószínűleg feleslegessé teszi, mert most már egészen bizonyos, hogy Huza töredelmes beismerő vallomást tesz. A nyomozásban Soare rozália csendőrmeister és Roman izakonyhai kollegája, akiket a nyomozás vezetésére delegáltak, vállaltak maguknak oroszlan-részt.

**HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKÉRE
HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN**

Az Uj Kelet társasutazása Palesztinába

A Dacia személyszállítóhajó teljes egészében ki lett bérelve a kirándulók részére

Erdélyiek a palesztinai Makkabián

Hosszu vajadás után, nehéz tárgyalások eredményeképpen végre sikerült az illetékes testvérszervezetekkel és az SMR hajóstársasággal olyan megegyezést létesíteni, hogy ennek alapján most már komolyan hozzá lehet fogni azon erdélyi zsidók megszervezéséhez is, akiknek régi vágya Palesztina meglátogatása. A költségek leredukálása úgy volt elérhető, hogy a kirándulást az Uj Kelet nem egyedül, hanem együtt a bukovinai, beszarábiai, regáti és bulgáriai zsidóság szervezésével bonyolítja le és így lehetővé vált, az SMR Dacia nevű személyszállító hajójának a teljes kibérlése. Ezen a hajón I. II. és III. osztályok és közöskabinu fedélköz van és habár mi, a szerényebb igényű erdélyi résztvevők részére egyelőre csak III. o. és fedélközi helyeket rezerváltattunk: semmi akadályja annak, hogy idejében való jelentkezésnél jobb osztályt is ne biztosíthatnánk az ilyen kívánóknak. A Dacia gyorshajó és mivelhogy egész utján csak Várnánál áll meg, az ott összegyűlő 150 bulgáriai résztvevő felvételére: utja Konstancától Jaffáig (és vissza szintén) 4 napot vesz igénybe. Az indulás Konstancából márc. 24-én délelőtt 9 órakor van és az érkezés 28-án reggel. Így kirándulóink már résztvehetnek a 29., 30. és 31-i, telavivi makkabián. Elsejtel hatodikáig résztvevőink turaautókon az újjáépülő Zsidóország régi emlékeit és új telepeit tekintik meg, 7-én résztvevőnk az ötödik telavivi Nemzetközi Mintavásár és Kiállítás ezidén pazarnak ígérkező megnyitójára ünnepségen és nyolcadikán hajóra szállunk, hogy 12-én újból Konstancán kiköthessünk. Az ország megtekintésére szánt 6 napnak részletes programját legközelebb még közölni fogjuk, ugyanígy azokat a közérdekű rendezvényeket is, amelyeket a mintavásár igazgatósága szervezett be arra az időre, hogy a mintavásár és makkabia rendkívüli alkalmából a zsidók tízezrei fognak Telavivban összegyűlni az egész világból. Mivel azonban a részünkre biztosított jelentkezési idő nagyon rövid: tanácsos, hogy a résztvenni komolyan szándékozók sürgősen jelentsék be igényüket az Uj Kelet címére. Minden résztvevő külön, nevére kiállított és Palesztinára érvényes utlevéllel kell rendelkezni (ezt különben az iratok és költségek ellenében a kirándulás rendezőse is beszerzi), amelynek birtokában a több mint 3 hétig tartó hajút és kirándulás összes költségei teljes ellátással és szállodákkal együtt Konstancától-Konstancáig a közös kabinban 16.500 lej és a harmadik osztályon 18.500 lej. Utóbbinál a hajón való élelmezési költségek is bennfoglal-

tatnak a 18500 lebben. Második osztályon 4000 lejjel és I. osztályon 7000 lejjel emelkednek a költségek. Akik a palesztinai 10 napot saját tervük szerint (esetleg

rokonainál) saját költségükön akarják eltölteni, azok 1100 lejjel kevesebbet kell fizessenek. Az első és másodosztályú utasok vissza szóló hajójegyét későbbi visszautazásra (más SMR hajókkal), de csak Alexandriából — is érvényesek és így ezek esetleg Egyiptomot is meglátogathatják. Ez esetben ennek a külön töltendő 7 napnak a költségtöbblete 7500 lejt tesz ki. A Konstancáig szóló vasutjegyeket a résztvevők meg kell őrizték, mert ezeket a mintavásáron lebélyegeztük és így résztvevőink a hazautazásnál Konstancán nem kell új jegyet váltásnak, hanem a régi jeggyel — ingyen utazhatnak haza.

KÖZGAZDASÁG

A kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Rt. kényszeregyezése elfogadottnak tekinthető

Eddig 350 millió erejéig adtak le pro szavazatot a törvényszéki tárgyaláson. Csak kedden végződik a kényszeregyezési tárgyalás

Cluj-Kolozsvár február 4. (Az Uj Kelet tud.) A kolozsvári törvényszék negyedik szekciójára előtt napok óta folyik a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Rt.-nak kényszeregyezési tárgyalása. Az érdekességekben bővelkedő tárgyalást Linzmayer Károly tanácselnök vezeti, aki a hatalmas anyagot felölő kényszeregyezési komplexumot ismerve, erélyesen és hozzáértéssel irányítja a szavazásokat. A csütörtöki napon még egyre tartott a betétesek szavazása. Rendkívül érdekes jeleneteket és összecsapásokat hoz a tárgyalás a bank jogi képviselőinek és Fersigan ügyvédnek vitája alkalmával. Fersigan minden alkalmat megragad, hogy kontesztációval éljen a benyújtott prokurák és szavazatok ellen. A törvényszék a kontesztációk ellenére eddig mintegy 350 millió lej értékű pro szavazatot vett tudomásul, míg a kényszeregyezés ellen eddig mintegy másfél millió lej összegig szavaztak. Így a csütörtöki tárgyalás után a kényszeregyezés már megszavazottnak tekinthető, mert a törvényben előirt százalékot a pénzüntézet elérte. A tárgyaláson a pénzüntézetet dr. Tusa Gábor, dr. Engelberg Izsó és dr. Boila Pavel képviselik, míg az igazgatóság részéről állandóan két igazgatósági tag van jelen. A csütörtöki

tárgyaláson az igazgatóságot dr. Mihali Teodor volt kolozsvári polgármester, gróf Bánffy Miklós és Ugron Gábor képviselték. Figyelemreméltó, hogy az összes állami intézmények, amelyeknek a banktól követelésük volt, hozzájárultak a kényszeregyezéshez. A kolozsvári árvaszék és a törvényszék tegnap jelentette be, hogy 104.475 lej követelés erejéig a kényszeregyezéshez hozzájárult. A tárgyaláson 9000 betétes szavazatot veszik jegyzőkönyvbe és ezért a tárgyalás még néhány napig elhúzódik. Valószínűleg a jövő hét keddjén fog végződni a tárgyalás, amelynek kimenetele ma már nem lehet kétséges.

„Bízalom“ Hitelegyesület Rt. Cluj. Meghívó. A „Bízalom“ Hitelegyesület Rt. cluji 1932 február hó 21-én délelőtt 11 órakor saját helyiségében Str. Memorandului (Unió-ut) 4 sz. alatt tartja II. évi rendes közgyűlést, amelyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívjuk. Tárgyszorok: 1. Az igazgatóság jelentése az 1931 üzletéről. 2. A felügyelőbizottság jelentése. 3. Az 1931 évi mérleg és veszteség-nyereség számla jóváhagyása. 4. A felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelőbizottság részére. 5. Határozat a vállalat ügyeinek továbbvitelére vagy a részvénytársaság feloszlására nézve és feloszlás esetén határozat az összes megoldandó kérdésekben. 6. A felügyelőbizottság megválasztása. 7. Esetleges indítványok. Azok a részvényesek, akik a közgyűlésen szavazati jogukat gyakorolni kívánják, kötelesek ideiglenes részvényeket legkésőbb 1932 február 18-ig a részvénytársaság irodájában letenni. Az igazgatóság.

EGYESÜLETI ÉLET

A Cristal Palace termeiben folyó hó 7-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel nagyszabású teadélután rendez a kolozsvári Zsidó Nőegylet, Kolozsvár zsidó asszonyainak eme nemes és valóban áldásos jótékonytársaság szolgáló rendezvényei, a kolozsvári zsidó ifjuság legkedvesebb szórakozásait jelentik és így érthető az az élénk érdeklődés, amely a vasárnapi teadélután iránt megnyilvánul.

A kolozsvári Mizrahi-ifjuság Onegh-Sabbat estje. A mizrahi ifjuság rendes péntek esti Onegh-Sabbat összejövetelei során f. hó 5-én, ma este félkilenc órai kezdettel az izr. hitk. Reg. Ferd. 52 sz. alatti téli maternében, Klein Eljáhu rabbi fog előadást tartani. „Az ósrégi zsidó népviselet“ címen. Vendégeket szívesen lát a vezetőség.

Az Erdélyi Zsidó Árvagondozó gyermekdelutánja. Az Árvagondozó kolozsvári csoportja február 7-én tartja meg 3-ik műsoros gyermekdelutánját a katolikus gimnázium disztermében, pontosan 3 órai kezdettel.

A Hitachdut Haavoda estélye. A kolozsvári Hitachdut Haavoda szombaton, e hónap hatodikán este fél 9 órai kezdettel az Építőmunkások otthonában műsoros táncestélyt rendez. Az ünnepi beszéd után az egyleti ének és zenekar, majd a szavalókórus fog bemutatkozni egészen új darabokkal. Előadásra kerül egy vídám egyfelvonásos korpék. Végül balet. A rendezvény iránt a város zsidó körében nagy érdeklődés mutatkozik.

SPORT

A Haggibbor szép eredménnyel startolt az országos ping-pong-versenyen

Cluj-Kolozsvár, február 4. (Az Uj Kelet tud.) A két napon át tartó ping-pong-versenyek a kedd éjjeli órákban befejezést nyertek. A nagysikerű verseny második napján már nagyszámú érdeklődő közönség jelent meg a New-yorkban és az egyes versenyek győzteseit hatalmas tapsviharban részesítette. A legnagyobb elismerés illeti meg a ping-pong-szakosztály kitünő vezetőit, akik élükön Wesel Károllyal példás rendezésű versenyt produkáltak. A versenyzők közül elsősorban a Haggibbor nagytehetségű ping-pong-játékosát Steiner-t illeti elismerés, aki legrettegettebb ellenfeleit is fölényesen verte. Az aradi Ponta föltött aratott győzelmével bizonyította kivételes klasszistát.

A csapatverseny győztese a Hakoah favorit csapata lett, mely ma elismerten a legjobb együttese az országnak. A többi egyesületek is nagy ambícióval és energiával küzdöttek és így volt elérhető, hogy a kétnapos verseny minden száma a legszebb küzdelmeket eredményezte.

A verseny részletes eredményei a következők:
Románia 1932. évi csapatbajnoka: Hakoah Arad (Ponta, Albert, Szántó), 2. Kadima Temesvár (Ungár, Szednicsek, Genud), 3. Romania Kolozsvár (Bekó, Bálint, Vladone), 4. KKASE (Blóz, Donogán, Csiszár, Szekovics), 5. Haggibbor (Steiner, Schwartz, Weisz).

Ifjusági férfi egyes. 1. Ungár Kadima Temesvár, 2. Weiszfeiler Ivria Brassó, 3. Wartenberg TC Kolozsvár és Nagy Universitatea. Döntő: 21:16, 21:19, 13:21, 21:15.
Női egyes. 1. Papos NAC, 2. Pizo Hellas Arad, 3. Kövesdi Romania és Rubinstein Haggibbor. Döntő: 21:15, 13:21, 21:11.
Férfi egyes I. oszt. 1. Steiner Endre Haggibbor, 2. Ponta János Hakoah Arad, 3. Guttman Ferenc Törekvés Nagyvárad és Ungár György Kadima Temesvár. 32 induló. Döntő: 21:13, 21:6.

Férfi egyes II. oszt. 1. Donogán KKASE, 2. Stern, Hakoah Arad, 3. Razu Imca Bukarest és Weisz I. Haggibbor. Döntő: 19:21, 21:13, 21:11, 20 induló.

Férfi egyes III. oszt. 1. Hamer Aurora Bukarest, 2. Donogán KKASE, 3. Bucur Mures és Csiszár KKASE. Döntő: 21:14, 9:21, 24:22. 24 induló.

Férfi páros. 1. Steiner Haggibbor-Goldstein NAC, 2. Albert-Ponta Hakoah, 3. Guttman-Spitz Törekvés és Bekó-Bálint Romania. Döntő: 21:19, 19:21, 21:18. 16 induló.

Vegyespáros. 1. Papos NAC-Steiner Haggibbor, 2. Pizo Hellas-Albert Hakoah, 3. Kövesdi-Bekó Romania és Nagy-Albou U. Döntő: 21:9, 21:19. 8 induló.

A csapatversenyben az aradi Hakoah 8 győzelemmel lett első, legyőzve Nagyvárad kombinált csapatát is és ezzel védője lett az Adorján-serlegnek.

Vissza a háboruba?

Péntek, 1932 február 5.

Japán nagyh...

Tokiói lapok tovább duinak bevonultak

A kommun...

A távolkeleti he radikális változást erélyeshangu tiltakoz rialiszmus elvakuits nem számolt a beköv sulyosságával és biz európai hatalmak p gazdasági helyzete mértékben kedvezőt nálni fegyveres hat zésére álló lehetősé...

E feltételezés né elképzelni, hogy a japán hadsereg sz Amerika, Anglia, Fr ország demarszával. cia beláthatatlan k hat maga után, a Charbin megszáll viszony újabb kiélez ni, amely ha tovább Oroszország aktív b maga után.

A távolkeleti es az alább következő molnak be:
Washington, febr talos körökben csal Tokióból érkezett e japán kormány nem szász hatalmak jav Hoover elnök tar vel. Valószínűnek az újabb amerikai érintkezést keres manyférfiakkal.

Egyelőre a washi talban a sanghaji igen súlyosnak tar

Az angol-szász békejavaslatát n Japánhoz intézet

mert nem hagyják amerikai koncesszi behatolás körüli ir katonák elleni feg

A Central News nap közölt jelenté a meghatározottab leges hatalmak is japán ellentétek a tárgyalásokban, u sem hajlandó elfo zónában a hatalr nak fel a rendre. minisztertanácsra legesen döntenek felöl.

A tokiói lapok folytassa eddig a maga

Genfi jelentés vetségi megbízott beszéléseket foly zető tisztviselőiv szövetségi födele hogy Japán nem a sanghaji esem alapokmány 15-ik el, de ragaszkod zsuriat kérdésber maradjon eredet között s az alap ellen elkövetett felül.

Köb a ho

London, febru ávirata szerint a tokiói kormány állította be hely ott élő japánok biztonsága megv Warwick angol és skót gvalors kezésükör épp gött a japán ki az ujonnan érke zevdbe bevonult gép kerincett tüzérség teliese Pu-Han kínai es

Zsidók pénz nélkül

— Regény az amerikai zsidó proletárok életéből —
IRTA: MICHAEL GOLD

Fél óra hosszát tartott ez így s azután beérkeztek egy csunya, kis telekre, ahol már pár üzlet is állt. Anyám kedvetlen volt, apám azonban túlaradóan és vidáman beszélt.

— Hát nem szép vidék ez!? — kérdezte. — Tíz év múlva, mondja Zachariás, mindenki, aki most itt vásrol, gazdag ember lesz.

Végre elérkeztünk Zachariás házához. Nagy zöld épület volt, előreugró erkélyablakokkal és hivallgó kupolákkal. Apám csöngett, mi pedig vártunk a verandán. Zachariás kinyitotta az ajtót és szívélyesen üdvözölt bennünket. Alacsony, köpcös, kurta lábú férfi volt, szuszogott, mint valami asztmás buldog. Ravasz, apró, mongol szemecskéi voltak s keskeny, himlőhelyes orra.

— Isten hozott! — kiáltotta és meg-
ránta apám kezét. — Tehát eljöttél, Her-
mann!

— Eljöttem, — mondta apám s a szí-
vélyes fogadtatás miatt előntötte a büsz-
keség pirja. — Ez itt a feleségem, ezek
meg a gyermekeim.

A főnök gyengéden megsimogatta a
fejeinket.

— Csinos, kövér gyerekek, — mondotta.
— Gyertek be, ne legyetek olyan félén-
kek. Amint tudjátok, nem kerül semmibe!
Amikor beléptünk egy siránkozó, szá-
puló hang hallatszott.

— Lepucolták a lábaikat, Zachariás?
Vigyázz, hogy leiszítsák a lábaikat!

A főnök aggodó pillantásokat vetett a
cipőnkre.

— A feleségem ördögien akkurátus
asszony, — sugta. — Igen — tette hozzá
hangos, vidám csengéssel. — lepucolták
a lábaikat, Sarah. Előmunkásom családja
ugyanolyan tiszta, mint mi, ugye Her-
mann? — S gyöngéden megbökte apá-
mat. Apám ragyogott Zachariás bizal-
maskodásától. Bementünk egy nagy tarka
szobába, amelynek rikító piros tapétái
voltak, amely mint valami butoraktár
kirakata teli volt tömve asztalokkal, szé-
kekkel, szőfakkal, toalettkörökkel s min-
denféle haszontalan lim-lommal.

Mrs. Cohen — javakorabeli kövér asz-
szony — az egyik szofán feküdt. Ugy
ragyogott és csillogott, mint valami
automatabuffet. Tömör lábai piros pár-
nán feküdtek, feje zöld párnán, halvány
szőke hajában briliáns fésűk csillogtak.
Biborvörös, renetget himzéssel és csip-
kével megrakott selyemblouse volt rajta.
Füleimpáin briliánsok ragyogtak s
minden ujján egy briliánsgyűrű. Olyan
volt, mint valami egész közönséges, hi-
valgó prostituált, holott csak egy zsidó
parvenü tipikus felesége volt.

A feje köré törülközőt csavart, komi-
kus arcán valami bánatos kifejezésült.
Nyílt ellenségeskedéssel meredt ránk.

— A feleségemnek fáj a feje, — je-
lentette ki Zachariás, — nem kérhetlek
tehát benneteket, hogy maradjatok itt.

— Maradhatnak, — nyögte az asz-
szony. — Csak a gyerekek ne lármázza-
nak, mert a doktor azt mondta, hogy na-
gyon ideges vagyok.

Apám udvariasan közbevágott:

— Hogy is képzeli, hogy zavarni fog-
juk? Nem Mrs. Cohen, mi mindjárt me-
gyünk. Csak a házat jöttünk megnézni,
amit Zachariástól venni akarok.

— Bolondság, maradni fogtok! —
mondta Zachariás szívélyesen. — Először
iszunk egy pohárka pálinkát, aztán meg-
mutatom a lakásomat s azután megnéz-
zük a te házat. Hahahaha! Igen, meg-
mutatom neked szép drága butoraimat,
kézfestményeim és modern klozette-
met. Mindent! Ha egyszer olyan gazdag
ember leszel, mint én, Hermann, neked
is lesz mindez!

Lehőrpintettek pár pohárka pálinkát,
azután követte apám a főnökét, hogy
megnézze a házat. Mi visszamaradtunk a
főnök feleségénél. A törülközőt a hom-
lokára nyomta és úgy beszélt keseregve,
mint valami martír.

— Ah kicsoda fejfájás! Hogy meny-
nyit szenvedek én a fejfájás miatt! A
doktor azt mondja, hogy azért van, mert
sokat eszem, pedig nem eszem többet,
mint a barátnóm. De talán azért van,
mert tegnap este Lorbeernél egy nagy
menüt ettem, tíz fogással, három ötven-

ért. Nem szabad étteremben ennem. Az
az éltelt amit a szakácsnő főz, jobban
izlik; tudniillik és ideges vagyok. A sza-
kácsnő nagyon ért a főzéshez. Csodá-
latos szakácsnő, nyolcvan dollárt fize-
tünk neki havonta s a zöldség és mézsá-
ros számlánk százötven dollárt tesz ki.
Jó házban jó szakácsné kell. Ez a ház az
uramnak huszezer dollárba került; ez a
legdrágább ház a Borough-Parkban. Mit
fizetett a blousáért?

— Két dollárt, — dadogta anyám.

— Pfüj, ezt gondoltam! — mondta a
nagy arisztokrata. — Ilyen kevés pénzért
csak rongyokat kap az ember. Az én
blousaim sohasem kerülnek 30-40 dol-
lárnál kevesebbe, a cipőim tizenkét dol-
lárba, a kalapjaim ötven dollártól felfelé.
Mindig mondom az uramnak, hogy akkor
jön ki a legolcsóbban az ember, ha a
legjobbát vásárolja. Nem gondolja?

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Kényes válópör

— Paul Weber vígjátékának bemutatója
a kolozsvári Magyar Színházban Titkos
Ilona vendégszínházzal —

A „Kényes válópör”, melyet tegnap
este mutattak be a kolozsvári Magyar
Színház színpadán, több mint egy sa-
lonos francia színjáték: szatira. Szati-
rája annak a közmórnak, melyet a kor-
látoltság, a képmutatás és a nyers ér-
dekek kémiai oldata közpörként és tart a
látszatok csillogása közepette még ma is
épségben — a felszínen.

Ez a finom szellemességű vígjáték a
felület alá nyúl, de ahelyett, hogy felhá-
borítana bennünket, inkább mulattat.
Neveltségességgel végzi ki figuráit. De
milyen neveltségességgel! Nem kap ke-
gyelmet sem a tisztelretremítőnek hitt
igazságszolgáltatás, sem a bírói talár
méltósága, sem a hitvesi „hűség” kép-
zelgése. A minden hájjal megkent sik-
kaszót felmenti a bíróság, mert a védője
egy szép és ügyes asszony — s ez töb-
bet nyom a latba, mint minden írott jog.
A hódító ügyvédöt viszont azzal a kis
kokottal csalja meg a férje, aki egyé-
ként ügyfelének, a válópörös bírónak, a
sikkaszónak és az igazságügyminiszter
urnak is a szeretője. A szokványos sze-
relmi háromszög így alakul át ebben a
darabban — a kor igényeihez mérten —
szerelemi sokszöggé!

Mindez pedig a darabban kitűnően
megrajzolt kabinet-figurákon át válik
cselekménnyé és a humor erejével felde-
rítő, szellemes játékka.

Az előadás, egy-két kiemelkedő sze-
replő és Titkos Ilona rutinos játékát le-
számítva, nem ütötte meg azt a mértéket
amit ez a vígjáték megérdemelt volna.
Erzett rajta, hogy rendezői kéz alig,
vagy egyáltalán nem irányította a sze-
replőket. Titkos Ilona eleganciája, szin-
padi mozgásának fesztelensége, hangjá-
nak alt színezete természetesen nagy
tetszést vívott ki az ezuttal nagyszámu
közönségből.

Kitűnő volt Tóth Elek a sikkasztó pénz-
tárnok szerepében. Aldott humora, pompás
karakterizáló tehetsége tegnap este
teljes erejében bontakozott ki. A fiatal
ügyvéd szerepében Barsi Ödön elfogad-
hatóan állotta meg a helyét. Elég jók
voltak Benes Ilona, Nyerges Ferenc,
Coppán Flóri. Tasnádi András azonban
ezuttal sem tudott szabadulni a vidé-
kiesség jellegzetes hanghordozásától és
mozdulataitól. Váro Annie sem tudta egy
párizsi kokott illúzióját adni. Beszéde
nélkülöz minden színt és megjelenésében
is sok még a fészség.

A közönség a bucsuzó Titkos Ilonát
sok tapssal és kihívással ünnepelte.

(s. l.)

— Igen, — mondta félénken anyám.
Apám visszatért, hangosan fejezte ki
csodálkozását Zachariás kincsei fölött.
A férfiak még ittak pálinkát, azután
mindannyian egyedül hagytuk mártír
szófáján. Mrs. Cohent fejfájásával és
unalmas dollárálmaival.

A nedves ég alatt mentünk, a pocso-
lyás burján között. Körülbelül husz perc
mulva egy telektömbhöz értünk, amely
nyolc faházból állt; mindegyik ház más-
solata volt szörnyű szomszédjának.
Zachariás meglegedetten dörszölte a
kezét és büszkén mondta:

— Itt vagyunk. Nézd Hermann ez a
Brooklyn legszebb része! Öt éven belül
kétszer annyi lesz az értéke, mint ma.
Csak azért, mert az előmunkásom vagy s
mert belőled rendes embert akarok fa-
ragni, adom neked ezt a chansenőt. Min-
den jobb zsidó kereskedő ide költözik.
Az egyik házat Irving Sheinmann vásá-
rolta meg. Az övé a Rivington Streeten
az a nagy tisztítóintézet, s még más va-
gyonos emberek költözködnek ide.

Kinyitotta az egyik ház kapuját és be-
vezette apámat. Anyám nem akart vele
menni. Mint valami koldusasszony meg-
állt a verandán. Aggodó pillantásokkal
nézett végig a dudvával és pocsolával
fedett épülethelyeken, a nyolc banális
házon.

(Folytatjuk)

A MAGYAR SZÍNHÁZ IRODÁJÁNAK KÖZLEMÉNYEI:

Ki akarja ingyen megnézni a Maya pre-
mierjét? Aki megváltja jegyét a Lámpa-
láz szombat este 9 órákor tartandó elő-
adására, egy briliáns darab paradés elő-
adást fogja végigévezhetni, amellel
megvan a lehetősége, hogy a következő
héten, szerdán este ingyen nézheti meg
a Maya várva-várt nagy premierjét. T. i.
a Lámpaláz előadásának első felvonása
után 50 darab ingyenjegyet fognak kisor-
solni a közönség között a Maya szerda
esti premierjére. A Lámpaláz 3 órán át
tartó gondtalan, fergeteges mulatságot
jelent. A Lámpaláz főszerepeit Neményi
Lili, Ihász Aladár, Tompa Béla, Sel-
meczy, Putnik, Leövey fogja játszani. A Lámpa-
láz meglehetősen sikamlós darab s így
nem fiatal lányoknak való.

Vasárnap d. e. 11-kor Mánás Miska,
este 9-kor Alvinci huszárok. Példátlannul
olcsó helyárakkal kerül színe vasárnap
délelőtt 11-kor a népszerű Mánás Miska,
Ihász Aladárral a címszerepben. A leg-
drágább jegy 30 lej, a többi jegy ára 25,
20, 15, 10 és 6 lej. Vasárnap este 9-kor
az Alvinci huszárokat adják nagyon olcsó
mozhelyárakkal.

Maya. Közeledik az idei évad nagy
bombaeseménye: a Maya premierje. A
Maya évtizedek óta a legtekélyesebb, leg
briliánsabb operett, amely valóságos
lázba ejtette Budapest közön. get. Száz
diadalmas budapesti előadás után fog
bevonulni Kolozsvárra a Maya. Premier-
je: a jövő hét szerdán. Jegyeket tanácsos
erre a nagy premierje már most meg-
váltani!

Hétfőn este: Mozhelyárakkal — Vik-
tória. A legszebb és legnagyobb sikerű
operettek egyike, a Viktória kerül színe
hétfőn este nagyon olcsó mozhelyárak-
kal. Jegyek erre a hétfői estére már most
válthatók az elővételi pénztárnál.

A Magyar Színház heti műsora

Péntek mozielőadás 3, 5, 7 és 9 óra-
kor: Táncozók huszárok.

Szombaton este 9-kor: Lámpaláz. (Ope-
rett-újdonosság. Csak felnőtteknek!)
Bérletcsere: 21. szám. A. Neményi
Lili, Ihász Aladár, Tompa Béla, Sel-
meczy, Putnik, Leövey fellépése. Fi
gyelem: az első felvonás után 50
darab jegyet sorsolnak ki a közönség
között, amelyek a Maya szerdai, febr-
uár 10-iki premierjére lesznek ér-
vényesek. Sorsjegy nincs. A belépő-
jegy a sorsjegy. Sorozatszám: 119.)

Vasárnap d. e. 11-kor: Mánás Miska.
(Rendkívül olcsó, matinéhelyárakkal.
Jegyek ára: 30, 20, 10 és 6 lej. Soroz-
atszám: 120.)

Vasárnap este 9-kor: Alvinci huszárok.
Nagyon olcsó mozhelyárakkal. Je-
gyek ára: 40, 30, 20, és 10 lej. Soroz-
atszám: 121.)

Hétfőn este 9-kor: Viktória. (Nagyon
olcsó mozhelyárakkal. Jegyek ára:
40, 30, 20 és 10 lej. Sorozatszám:
122.)

A clujl Román Opera műsora

Timisoara-Temesvár:
Péntek, február 5: Cigánybáró.
Szombat, február 6: (déltűn) Bohém
élet.
Vasárnap, február 7: (déltűn) Janos
és Juliska.
Vasárnap, február 7: (este) A trubadúr
Hétfő, február 8: Cigánybáró.

SELECT-MOZGO műsora

Péntek 3, 5, 7 és 9 órákor
Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor
Önagysága autót vezet szenzációs vig-
játék, Felix Bressart közkedvelt ko-
mikus legujabb filme. Műsoron kívül
hangos hiraó.

CORSO-MOZGO műsora

Péntek 3, 5, 7 és 9 órákor
Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor
A napkelet leánya. Lloyd Corrigan
rendező sikere. Főszereplők:
Ana May Wong, Sessue Hayakawa,
Warner Oland. A kelet két legnagyobb
filmszínésze alakítja ebben a nagysza-
básu remekben a főszerepet, akik vi-
lághíressé tették e filmet. Műsor előtt
legujabb világhiraó.

ASTRA MOZGO műsora

Péntek, szombat, vasárnap:
Szenzációs bohózat premier. Németül
beszélő és éneklő Pat és Patachou.
Ilyen kacagató filmjük még nem volt!

URANIA-MOZGO műsora

Péntek 3, 5, 7 és 9 órákor
Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor
Zsuzsi rendet csinál, német párbeszédű
hangos vígjáték, főszerepekben: Truus
van Alten és Franz Lederer.

Szinkör-Mozgó műsora

Péntek 3, 5, 7 és 9 órákor
Szombat 3, 5 és 7 órákor
Hangos superattrakció! Táncozók huszá-
rok, nagy látványos operette 10 felvo-
násban. A főszerepekben: Gretl Thei-
mer, Verebes Ernő és Oszkár Kar-
weiss. Uj hangos hiraó. Zenés énekes
kísérő műsor. Helyárak: 3 órákor 10
és 20 lej, 5, 7 és este 9 órákor 10, 20
és 30 lej.

APRÓ HIRDETÉSEK

Tojásexportőr állandó összeköttetését
keresi vidéki fűszernagykereskedő. Aján-
latok „Comert” jelűre a kiadóba kéret-
nek.

Házelas. A Str. Filipescu (Szentlélek
u.) 1. szám alatti és a Str. Calugărilor
(Kisszamos u.) 6. szám alatti ház előnyös
feltételekkel eladó. Érdeklődők forduljan-
ak a Kereskedelmi Hitelintézet Rt. Igaz-
gatóságához, P. Unirii 20.

Denaturálteszti keresek raktárom ré-
szére vagon tételben. Ajánlatot Rudolf
Mosse hirdetőbe Oradea kérek küldeni.

Megérkeztek a legujabb bécsi sablonok.
Montrozás, függönyösszeállítás, csipke-
bevarrás, keelengyekészítés, izléses kész dí-
vanypárnák Fisch Böske kézimunkaszal-
lójában. Str. Gh. Barițiu 16.

Kacagató purimi egyfelvonásos

Telitalalat

a Kórházorsjegy bonyodalmai.
Hat szereplő
Egyszerű díszletek
Ára előadási joggal együtt 300 lej.
Megrendelhető az Uj Kelet könyosztálya-
ban

HIR

Változókéony időjá-
róról jelentik: A
időjárásprognózis
széles (viharos)
pádásokkal és eg-
hőmérséklettel.
Bécsben ma délben
Gázzal megmérge-
asszony. Bécsből
bála negyvenhaté-
kereskedővel élt e
szenyorkor gázzal ör-
kötött el, de si-
Azóta tizen-
Tegnap este a kis
A kulcsot an-
Az éjszaka az as-
itt újra kinyitotta
felfedezték, Zlam-
állapota is élet-
Az előkelő angol
donból jelentik: A
jeddó válság az ar-
klubjait sem kin-
arra mutat, hogy
válságban van és
hatólag csak súlyos-
helyzetben kívül
alkonyának. A
dejük inkább
szánják, mint
vonuljanak viss-
pedig annyi pénz-
klubtagságok s
marad an-
az automobil na-
akadályá anna-
klubsz-
Londoni lapok
vetető, hogy
egész sor tö-
angol klub be fo-
Nadány iskolav-
Quebecből jelentik: A
iskolavonatok meg-
Az ország egye-
lakosság kis csopo-
van szórva egymástó
leheteti
vonatokkal akarnak s
nagy vagonból állana
iskolateremnek szolgál-
tanító lakásul. A vo-
két napig áll meg, az
hónapon belül u-
mindig visszajön. A
adnak fel a gy-
thoni tanulással, es-
végül végzik el.
számít, hogy az
„tásáva” Kanada
s segíthet az ed-
tében.
— Szénbányász-szt-
Széneliában, Kattowitz
széneliában szénbányász-
tegnap tartották
gyűlést, mel-
mellett nyil-
hogy nem fogad-
egyoldalú határo-
lyen leszállított be-
leszállított. A
Keresztény szakszerv-
zük függővé. Amer-
szervezetek készen áll-
kedelem nélkül ki-
Napkelet leánya a
időjárásának. A d-
felelően káprázatos,
szalmas fondorlat-
P-Manchu feleség
Petrie elpusztít-
alkalmával s ez-
szik a Petrie-család
ellen. Fu azonban
né a még életben
rdot s így leányá-
összujja beteljesít-
rája elérkezik, de
elekedni, mert id-
szöke angol fiaba-
tan, mikor Ling-Mo-
lve magasra emel-
tába döfje, az eg-
tektív golyót röp-
ívébe. És a kis ki-
int egy virág, meg-
mindent elsöprő, va-
met... A címsz-
Wong csakugyan v-
nyörű és misztí-
tást nyújt partner-
Hayaka-val. Loyd
a nagyszerű Param-
deles, mindvégig i-
aknális.

HIREK

Változókéony időjárás várható. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognóza szerint változó, szeles (viharos) időjárás várható a napokban, és egyelőre fagypont alatti hőmérséklettel. A hőmérséklet Budapestben márciusban plus 5 fok Celsius.

Gázal megmérgezte magát egy bé-asszony. Bécsből jelentik: Zlamak bála negyvenhatéves bécsi özvegyasszony, aki egy Kláger Vince nevű gyűjtőkereskedővel élt együtt, még tavaly decemberben gázal öngyilkossági kísérletet követett el, de sikerült életét megmenteni. Azóta tizenkétéves kislánya magánán tartotta a gázra kullent. Tegnap este a kislány véletlenül elszedte a kulcsot anyjától elkérni és megmérgezte magát az asszony élettársával együtt. A kislányt a gázcsapot. Mire a szülő felfedezték, Zlamakné már meghalt, a férfi állapota is életveszélyes.

Az élőkkel angol klubok alkonya. Londonból jelentik: A minden területre terjedő válság az angol főváros nagy klubjait sem kíméli meg. Minden klub arra mutat, hogy a legtöbb klub válságban van és ez a válság előre haladhat csak súlyosbodni fog. A gazdag helyzetben kívül más oka is van a klubok alkonyának. A mai emberek szándékuk inkább kirándulásra, vagy utazásra szánják, mint hogy a klubok terembe vonuljanak vissza. Ezek az időtöltőkedv pedig annyi pénzbe kerülnek, hogy a klubtagságok számára igen kevés embernek marad anyagi ereje. Ehhez járul az automobillal nagy elterjedése, ami szintén akadályozza, hogy az emberek szabadidejüket klubszórakozásoknak szenteljék. Londoni lapok szerint egész bizonyosra vehető, hogy ennek az évnél folyamán egész sor történelmi nevezetességi angol klub be fogja zárni a kapuit.

Kanadában iskolavonatokat szerveztek. Quebecből jelentik: A dominium kormány iskolavonatok megszervezését határozta el. Az ország egyes részeiben ugyanis a lakosság kis csoportokban annyira el van szórva egymástól, hogy a gyerekek iskoláztatása lehetetlenség. Ezen iskolavonatokkal akarnak segíteni, melyek két nagy vagonból állnak. Az egyik vagon iskolateremnek szolgál, a másik a három tanító lakásul. A vonat egy-egy helyen hat napig áll meg, azután tovább megy és két hónapon belül ugyanarra a helyre mindig visszajön. A közbeeső időkre letelek adnak fel a gyerekeknek, akik azt otthoni tanulással, esetleg szüleik segítségével végzik el. A kanadai kormány úgy számít, hogy az iskolavonatok beállításával Kanada legtávolabbi területein is segíthet az eddig uralkodó iskolatársadalmi hátrányon.

Szénbányász-sztrájk készül Felső-Argentinában. Kattowitzból jelentik: A felső argentinai szénbányász-szervezetek képviselői tegnap tartották meg Kattowitzban ülésszünetüket, melyen az általános sztrájk mellett nyilatkoztak. Elhatározták, hogy nem fogadják el a bányák azt az egyoldalú határozatát, hogy a már meglévő leszállított béreket újra tíz százalékkal leszállítják. A sztrájk kitörését a keresztény szakszervezetek határozatától függővé. Amennyiben ezek a szakszervezetek készen állnak a sztrájkra, az üzemelés nélkül ki fog történni.

Napkelet leánya a címe a Corso-mozi előadásának. A darab a címéhez megfelelően káprázatos, pompás és tele van izgalmas fondorlattal és cselekménnyel. Fu-Manchu feleségét és fiát az egyik kínai Petrie elpusztította egy kínai lázadás alkalmával s ezért Fu bosszút esküszik a Petrie-család összes férfi tagjai ellen. Fu azonban meghal, mielőtt megérné a még életben levő utolsó Petrie lányt s így leányára, Ling-Moyra bizza bosszúja beteljesítését. A gyilkosság hírére érkezik, de Ling-Moy nem képes megvédeni, mert időközben beleszeretett a szőke angol fiuba. S az utolsó pillanatban, mikor Ling-Moy esküje által ösztönözve magasra emeli a kést, hogy áldozatába dobja, az egyik őrzésre kirendelt detektív golyót röpít a kis kínai leány fejébe. És a kis kínai leány, aki olyan mint egy virág, meghal, mert nem bírja a mindent elsöprő, vad, szenvedélyes szerelmet... A címszerepben Anna May Wong csakugyan virágszerű, hajlékony, könnyű és misztikus, nagyszerű alakítást nyújt partnerével együtt, Sussie Hayakawa-val. Loyd Corigan rendezte ezt a nagyszerű Paramount-filmet, mely érdekes, mindvégig izgalmas és — erősen aktuális.

Száznyolc tisztviselőt és mérnököt bocsátottak el a resicai üzemek

BUCURESTI-BUKAREST, február 4. Temesvári jelentés szerint a resicai üzemek újra nagyszabású leépítéseket eszközölnek. A legutóbbi munkás elbocsátások óta, a resicai üzemek helyzete erősen konszolidálódott. Az üzemek nagy állami rendeléseket kaptak, újra felvették a munkát és a korábban elbocsátott munkásaikat visszavették.

Február elsején mégis új leépítéseket foganatosítottak Resicán. Ezúttal a tisztviselőkre és mérnökökre került a sor. Elbocsátottak több olyan mérnököt, akik 10 éve álltak a vállalat szolgálatában.

— Ujból csökkentik a tisztviselők fizetését Csehszlovákiában. Prágából jelentik: Több lap előkészíti a közvéleményt a köztisztviselők küszöbön álló újabb jelentős fizetéscsökkentésének bekövetkezéséről.

— Megkezdődött Franciaországban a külföldi munkások elbocsátása. Párizsból jelentik: Perpignan környékén a bányász-üzemekben elbocsátották a külföldi származású munkásokat. Több bányász még így sem tarthatja fenn üzemét.

— A newyorki nagybankok nem adnak el több aranyat Európába. Londonból jelentik: A newyorki nagybankok a jövőben nem adnak el aranyat Európába, mert mint megállapítják az európai vásárlók nem gazdasági okokból veszik az aranyat, hanem azért, hogy a jegybankok trezorjait megtöljék aranyrudakkal. A teaurizált arany már eddig is nagy károkat okozott a nemzetközi gazdasági életnek s a további aranytartékolás megakadályozandó lenne. Ehhez a határozathoz az amerikai jegybankok természetesen hivatalosan nem csatlakozhatnak.

— Egy vak kitapintotta a hamis pénzt. Bécsből jelentik: Korneuburgban Bruckner József vak hadirokkant, akinek trafikja van, tapintási érzésével észrevette, hogy egyik vevője hamis huszillingessel akart fizetni. Feljelentésére sikerült a pénzhamisítót egy egyszerű napszámos-asszony személyében letartóztatni, aki olyan ügyesen tudott rajzolni, hogy a megtevesztésig híven hamisította a huszillinges bankjegyet.

— Felrobbant egy petróleum-tankhajó. Londonból jelentik: A pennsylvaniai Chester közelében egy petróleum-tankhajó eddig fel nem derített okokból felrobbant. Nyolc halottja és 18 sebesültje van az explózióknak. 14 eltűntet, köztük a kapitány feleségét még keresnek, de kevés remény van arra, hogy ők is el ne pusztultak volna a robbanásnál.

ANGOLKÖRT gyógyit: Jemalt.

— Megjelent a „Másik Ut” kettős száma. Az Erdélyi Kálmán és Salló Tamás szerkesztésében megjelenő a „Másik Ut” című folyóirat január-februári kettős száma minden várakozást felülmúló, szenzációs tartalommal jelent meg. Ebbe a számba eredeti cikket irt Max Adler dr., a világhírű Marx-kutató, a bécsi egyetem professzora a szocialista nevelésről. Otto Bauer viszont az orosz szerző demokratikus fejlődéséről irt nagyszerű tanulmányt. Tóti Béla dr. (Budapest) a demokrácia lelki csődjét analizálja megragadó mélységgel. Salamon László (Kolozsvár) „William Clissod és a világválság” címen H. G. Wells szellemi portréját festi meg, Michael Gold, a világhírű amerikai zsidó proletárió pedig az éhező Amerika igazi ábrázatát mutatja meg csodálatos művészetével. Keleti Sándor két pompás verssel szerepel. A Dokumentumok, Szemle és Könyvek-rovatban Albert Maurüher, Abradi Károly, Ligeti Sándor, Salló Tamás, stb. stb., érdekes írásait találja az olvasó. A Másik Ut megrendelhető kiadóhivatali útján, Cluj, Str. Florilor 3. Előfizetési ára negyedévre: 50 lej.

NAPRÓL NAPRA

A Reuter távirati iroda hollywoodi jelentése szerint a most következő sportévad fontosabb futballmérkőzéseit filmre fogják felvenni. Valószínű, hogy a játékosoknak kifosztott arccal kell a meccsre kiállniuk. A filmeknek az a hasznuk is lesz, hogy bizonyítékul fognak szolgálni a hanyagul játszókat ellen.

Olaszországban Mussolini rendelete rezentul marconigramoknak nevezik a rádiótáviratokat. Olaszország ezzel is kifejezésre akarja juttatni világhírű fia iránti tiszteletét.

Newyorkban az ökolívó szövetség a Schmeling-Sharkey világbajnoki meccset végérvényesen június 16-ra tűzte ki.

Luigi Spondini olasz mérnök miniatűr telefonkészüléket konstruált. A készülék által visszaadott hang erőssége semmivel sem kisebb, mint a rendes telefonkészülékeké. A telefont a milánói elektrotechnikai kiállításon közszemlére fogják kitenni.

— Macdonaldot sikeresen megoperálták. Londonból jelentik: Macdonald tegnap délelőtt részt vett a minisztertanács ülésén, majd délben bevonult egyik szanatóriumba, hogy műtétet szemből a zöldhályogot eltávolítsák. A miniszterelnököt elaltatták s este hét órákor végrehajtották a műtétet. Macdonald 10 napig pihen, ezalatt nem olvashat s a fontos jelentéseket a referensek szóbelileg fogják előtte megtenni. A király az operáció után táviratot küldött a miniszterelnöknek szerencsekívánatokkal.

— Prágában előbb kürtölnek s csak azután lönek a rendőrök. Prágából jelentik: A lovas és gyalogosrendőrséget kürtökkel látják el. A rendőrök tüntetések kor kürtszóval fogják jelezni, hogy kard- és löfegyverhasználat következik.

Az Észak csalóánya című szenzációs filmet mutatja be az Építőmunkás mozgó. Vasárnap fél 3, fél 5, fél 7 és 9 órai kezdettel. Hétfőn 5 és 7 órákor, kedden 5 órai kezdettel egy előadás keretében. Szerdán 5 és 7-kor utójára kerül vetítésre.

— A bombayi rendőrség azonnal használhatja fegyverét tüntetés esetén. Londonból jelentik: Bombayben a rendőrség utasítást kapott arra, hogy tüntetéseknel egyszeri felszólítás után, ha a tömeg nem oszlik szét, azonnal használja fegyverét.

— Egyre nagyobb méretű az argentinai buzakinálát a világ gabonátörszdein. Newyorkból jelentik: A világ gabonátörszdein az argentinai kínálat napról napra nagyobb méretű. A szovjet februárra sok hajót bérelt s tavasszal Nyugat európába szállít árut.

— Az angol alsóház megszavazta az új vámoikat. Londonból jelentik: Az angol alsóház mai ülésén megszavazták a dumpingellenes törvény alapján életbe léptetett új vámoikat. Baldwin bejelentette, hogy a törvényhozásnak még a husvétii szünet előtt meg kell szavaznia az általános behozatali vámtarifatorvényt.

— Pánikszerű árzuhanások a newyorki gyapotörszdein. Londonból jelentik: A newyorki gyapotörszdein pánikszerű árzuhanások következtek be. Az áru értéktelenedésének oka az, hogy a kínai gyapotgyárak a legtöbb megrendelést visszavonták és az utban lévő szállítmányok sem érik el a helyzet miatt rendelési helyüket.

Vidám sarok

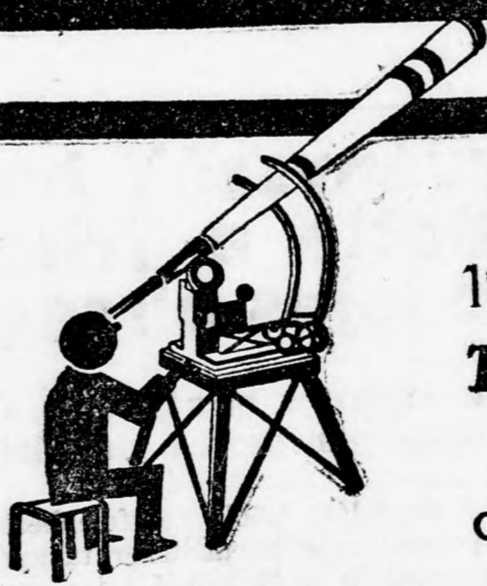
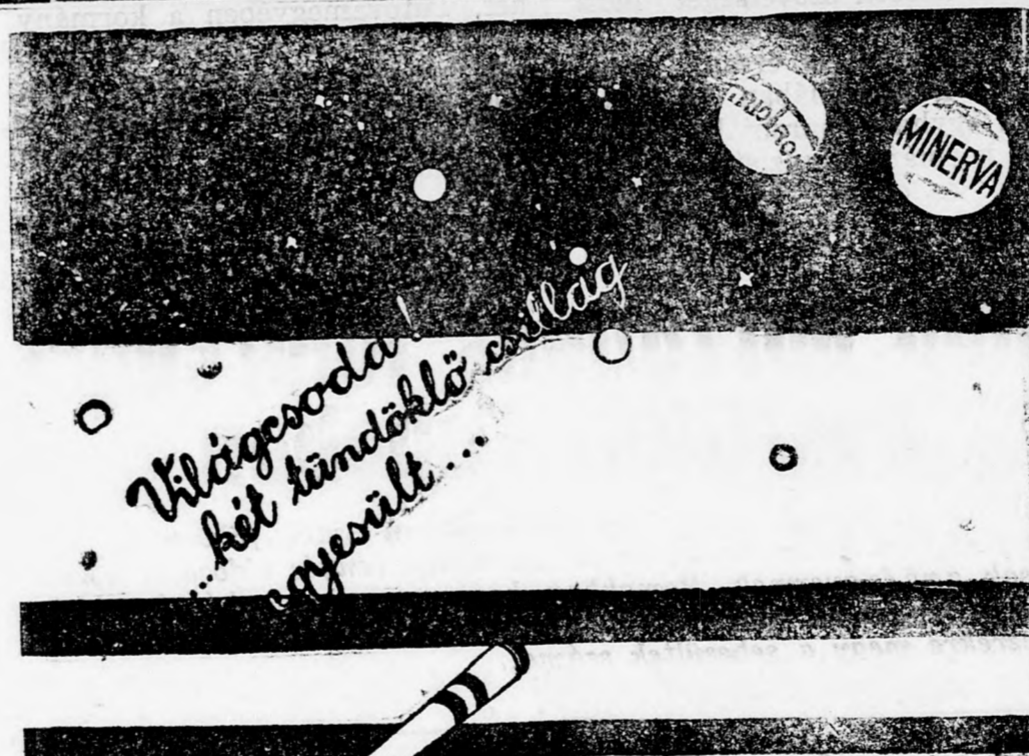
A segéd leül a pult mellé és a két karjára fekteti a fejét, mire a főnök azonnal rendre utasítja:

Mi az, maga alszik?...

— Nem, kérem — hangzik a válasz — csak üzletről álmodoztam...

A skót-felföldi gőzkomp az öböl közepén halad, mikor egyszerre heves szélvihar kapja oldalba. A révész rögtön rendelkezik:

— Uraim, a helyzet veszedelmes. Szíves engedelmükkel leszek bátor a szállítási díjakat azonnal beszédm.

Ez a két csillag az 1932. rádiózás egén a **TrioTron** és **Minerva** Minerva rádió nincsen TrioTron lámpa nélkül.

CAROL HIRSCHMANN
CASA DE IMPORT
ARAD, Str. Gheorghe Lazar 17.

TRIO TRON

